

בבוקר בא אצלי קזיניצקי (הוא מתגדב הגדוד העברי במלחמה האחרונה
סיוצאי ארגנטינה, יושב בנחלת אחים, בית רבי). הציע את עצמו לשליחות
בדרום-אפריקה לארגן שם "חלוצ", אם ימיה צורך - מתגדבים לגדוד העברי.

ב-11:00 בא אלי ד"ר דוקא סועד הסתדרות הרופאים. יש להם 1,500
רופאים מאורגנים, ורק מעט לא מאורגנים. ביניהם ב-60 או 70 מנתחים מומחים
ובאות אחדות מנתחים למחצה. מחלקת הבריאות של הממשלה פנתה כבר לרופאים
שלא קבלו רשיונות לעבוד בארץ, וכמו כן לרופאים צעירים והזמינה אותם לעבוד
בצבא. לפני ימים אחדים פנתה הסתדרות הרופאים את הממשלה והציעה את שירותה.
הממשלה שלחה שאלון לרופאים, בו שאלה אם הם מוכנים לעבוד בארץ. בארצות
הסמוכות אוב עולם כולו. התשובה של הרוב היתה: בארץ ובארצות הסמוכות.
מרכז הסתדרות הרופאים נמצא בתל-אביב (רחוב סג'א'ה 24), תי"ר - ד"ר שרמן
נמצא עכשיו בחו"ל. הסתדרות הרופאים מוכנה לעמוד לשירות הסוכנות בכל עניני
גיוס עזרה לצבא האנגלי.

קמלן הודיע לי על דבר מכנים פינוי של יושבי איסם. המחשבה היא
לסגור 20,000 יהודים ו-10,000 ערבים. לדעתי יש להתנגד לפעולה זו.

על הצעשה
ב-12:00 בא אצלי הרב בלוי. שאל על המצב הפוליטי/בקרוב ערבים.
נתתי לו סקירה על המצב ועל תכניותינו.
הוא סיפר לי שאמש התקיימה ישיבת ההנהלה של ה"אגודה", וחליטו
לשאול אותי אם אנחנו מוכנים לשיתוף פעולה מלא עם ה"אגודה" בשעת חירום
יותר מאשר קודם. הם רוצים בשיתוף פעולה בכל החזית.
שאלתי: כיצד ובמה?
ענה בהסתייגות שהוא עונה על אחריות עצמו, ואולי יש במסובות יותר
ממה שהורשה להגיד לי, שכונתם להשתתף בסוכנות כהוראת שעה. אם הסוכנות
מסדרת גיוס, אין הם רוצים בגיוס נפרד, הם מוכנים להשתתף בגיוס שלנו.
כמו כן הם רוצים להשתתף בכל עניני הבטחון, מכלכלה ועוד.
שאלתי, אם הם נכונים לקבל גם את כל החובות הנובעים ממך השתתפות זו.
אמר: כמובן.

אמרתי לו: דבר זה מחייב גם השתתפות בקרנות,
על זאת ענה לי בהשתמחות: הם מבינים שיצטרכו להשתתף גם בהגשמת
עזרת חבריה.

אמרתי לו, שלמי שעה אני יכול לדבר רק בשמי ואני מקדם בברכה רצון
זה של "אגודת" ואביא את דבריו להנהלה, אולם עלי לציין את הקשיים:
(א) קושי פורמאלי, לפי החוקה אין סמכות להנהלה לצרף אליה חברים, ואי
אפשר בסוג של סלחמה לכנס את מועצת הסוכנות או את הועד האי-פיניסטרטיבי.
(ב) ייתכנו גם קשיים אחרים מצד חברי ההנהלה. בכל אופן אני מקבל את הרצון
לעבודה כסופה, ועד שהעניין יוחלט בהנהלה בקשתי סמנו לעמוד אתי בסוג.
אמרתי שהעניין יובא להנהלה רק לאחר שישובו כל החברים פה, כי לפי שעה
נמצאים בארץ רק 4 חברים.

8-12:45 ישיבה עם אליהו, יוחנן, גלילי ויוסף על בירור תכנית
הגיוס. אחרי שיחה מוקדמת הסלנו על שלושה חברים: יוסף, גורדון ויוחנן
לעבר תכנית של שימוש במגויסים.

ב-2:00 באה אצלי סיעת המועלים בעיריית תל-אביב: זברסקי, גורמינקל,
חוב, לוביאניקר, באי-כוח מועצת מועלי תל-אביב לדון על הסכם בעיריית.
דוב הציע לחזור לעבודה בעיריית, כי בשעת חירום אסור להמשיך
באופוזיציה.

הסך כדוב רק גורמינקל, לוביאניקר וזברסקי מתנגדים. זברסקי מציע
תנאי קודם לחזרה: הכרת החינוך של העובדים.
אני תמכתי בדעת דוב לא להציג שום תנאים, אלא לפנות בלי התערבות
ההנהלה לגוש הימני, שסיעת המועלים סוכנה לרגל סגב האירוס לאזור להנהלה
העירייה בלי שום תנאים.

ב-3:30 בא אצלי קירשנר. הוא רוצה להשאר בארץ ולעבוד עם ההנהלה
גם בענייני הפוליטיים וגם בעניינים הכלכליים. רצונו להשתתף בכל ישיבות
ההנהלה ולחיות חבר ועד הכלכלי.

3.

אמרתי לו, שברצון נשתף אותו בעבודתנו הפוליטית, הולם פטופקני אם הוא יתאים להיות חבר בועד הכלכלי, כי לועד זה דרושים אישי מיושב הידועים לארץ וגם הידועים מבפנים את צרכי המסך הארצישראלי.

ב-4:00 בא אצלי סולובייצ'יק מחיפה. חיפה מנומקת מן המרכז, וניהול זה מורגש עכשיו ביותר. הם אינם יודעים אם מה שהם עושים על דעת עצמם רצוי. הם מרגישים צורך במגע אמיץ ומתמיד עם ההנהלה. על הפרק בחיפה עומדת שאלת הפינוי (אוואקואציה). רוצים לפנות 20,000 יהודים ו-10,000 ערבים, לא רק ילדים. הוא מציע לחקים בחיפה ועד שייצג את ההנהלה. הוא בעצמו עומד לעזוב את הבנק, כי רוצים שהוא ייבחר לראש ועד "הדר הכרמלי". הוא טובן להיות חבר בועד. לדעתו, צריכים להיות בועד זה גם קיש וקפלנסקי. העניינים בחיפה מוזנחים. כל העבודות בעירייה ובממשלה נעשות בעבודה ערבית ואין רואג. מדברים עכשיו על קניית המושבה הגרמנית. יש שאלה של חוסר גלפי בגלל העדרו תושמק המעשיה.

אמרתי לו, שאניא את דבריו להנהלה, ושבינתיים אני מבקש ממנו, שהוא יהיה האיש שיעמוד בקשר אמיץ עם ההנהלה. מיות ובתנאי המלחמה יש קושי להודיע הכל טלפוני, יהיה צורך שהוא יבוא מפעם לפעם לירושלים.

ב-4:40 בא מ.ר. במסיבה השתתפו בן-צבי, משה, קפלן ואנוכי. משה סטר על שיחותיו עם פאנל ואיירן סיד בלונדון ועם ווריוול בקאירן.

מ.ר. הוסיף, שגם הוא נפגש עם פאנל ודבר אתו על ההגנה הצבאית-אווירית בתל-אביב וקבל תשובה שאין לאנגליה אמצעים לפחוז לאנגליה. בהיותו בלונדון שמע במסדר המושבות, שוריוול השפיע בכיוון מספר הלבן.

לפני שבוע ראה את בארקר והנציב. אמר לבארקר שיש לו צבא יהודי בארץ שעולה לו בכסף והוא עומד לפרק אותו. בארקר אמר: אל תפחד, הכסף עוד שנים-שלושה חודשים. הנציב אמר לו: אנו דנים על השאלה. קל לומר אבל לפק את הנשק ולא קל להיליט בטאלה זו.

מ.ר. הוסיף: המצב רציני, איטליה בלי ספק תכנס במלחמה ודרוש יתודי. בלונדון הודיעו לו שחור הערבי ימקיים בלונדון כל זמן מפלי

לסען סכל כל אינסריצא יחודית, בארקר, לדעתו, בעד צבא יחודי וזו
להשפיע על ווייזול, אבל נחוץ שאנו נתן את הכסף בשביל הצבא. הצבא אשר
יוקם צריך להיות תחת הועד הלאומי, והסוכנות צריכה לחקים משרד צבא, אשר
יקים צבא יחודי בחו"ל. הוא מוכן להכנס לועד הלאומי ולשפל בחקטא הצבא,
הוא רוצה בקולבורציה עם הסוכנות.

אסרתי לו: כניסתך לועד הלאומי ברוכה תהיה, קולבורציה - בכל לבנו.
אולם קולבורציה אין פירושה שצר אחד עושה הכל על דעת עצמו והצר השני עושה
רק סתוך שימוף פעולה. קואופרציה היש משני צדדים, את הצורך בצבא היחודי
הכרנו עוד לפני פרוץ המלחמה, וזה שלוש שנים וחצי שאנו עומדים בהקטמו,
ודבר כה - לא בלמי חשוב - הוקם. יש חיל גוסרים של 20,000 איש, אולם אני
מתנגד לחלוקת עולם זו שמציע פ.ר.: חוץ-לארץ - לסוכנות, ארץ-ישראל - לועד
הלאומי. הסוכנות אחראית לפעולה המדינית. המכשיר המדיני העיקרי עכשיו
זה צבא ואין לדבר על הוצאת הסוכנות מפעולה זו. יבוא יום וחכל ייעשה על
ידי הישוב, כשהציונות תתגשם - תשעה טרם הגיעה.
פ.ר. שאל מה לעשות עם פאכרי.

אסרתי לו: אנו עומדים על סף סבב חדש. הסיטואציה הפוליטית מעורפלת,
אי אפשר ברוב לקבוע קו מדיניות ערבית. לעת עתה ברור רק הקו האנגלי. לפי
דעה אין מלחמה בספר הלבן. אם לא יצא חוק הקרקע אין גם נגד מה למלחמה.
סקיין שהוכרזה מלחמה עלינו לעמוד לימין אנגליה.
פ.ר. אמר לכסוף שהיתה אי-הבנה. הוא מכיר שהועד הלאומי צריך לעמוד
תחת הסוכנות. עכשיו יש לחגביר את הועד הלאומי.
הוחלט להמשיך את השיחה סחר כבוקר.

ב-7:00 בא וידרא טחיפה והודיע שהממשלה עומדת לסכור את אניות
המעפילים שהחריטת. אניה אחת נמכרה ל"עמיד". שאל אם אנחנו נחית פוכנים
להשתתף בקניה. עניתי בחיוב.

ב-7:10 בא אזלי הרב ברלין. הגיע לארץ ברכבה. באנקארט נפגש
עם אליהו אפשטיין, שבקש סטנו לשלוח סומחה חייסי לתורכיה. בקושתא נפגש עם
גינזבורג שהציע, שהישוב יעשה ג'סטה של ידידות כלפי תורכיה וילווה לממשלה
סיליון לא"י.

הוא מצא בארץ מצב חמור, ביהודי בבנקים, שאל מה יחיה אחרי 15 ימי ההגבלה. יעצתיו לדבר על זה עם קטלן.
אמר שהמצב בארץ בכלל חמור ויש להעמיד אישים חשובים בראשי המוסדות. אסרתי לו שהחלטנו להקים ועד כלכלי.
הוא דרש לדאוג גם לישוב הישן, ובעיקר לישיבות. מהו המקיים ישיבת של פנהלי הישיבות בראשותו, והרבנות הראשית רוצה לבוא אלי בדרישה לקבל על עצמנו את הראגה לישיבות.
אסרתי לו שכיווני עליו לזכור, שיש כרגע עניינים חרבה יותר חיוניים. לבסוף בשר לי שהוא יחזור ל"כופר הישוב" במקומו של ד"ר בארס, לדעתו, יש להגביר את "כופר הישוב" או לבטלו.

ב-7:30 באו אצלי חברי המזכירות בלילי ובפן.
מ"כפר הישוב" הם קבלו המעט ב-2,500 לא"י פחות מאשר בחודש הקודם, כי תכנונם הכפר יורדות ועלויות לרדת עוד יותר. מסום כן היו צריכים לקצץ בענפים חיוניים, גם בחי"ש ובתעשיה.
טן הקצוצים: קודם ארצי שעלה 500 לחודש, קודם אחד לראשי כמות - 220, קודם שני - 80, משתלמות לראשי כמות - 80, תעשיה - 100.
אסרתי להם שיבטלו את הקיצוצים של הקודם הארצי, לראשי כמות ולתעשיה ואני אוסיף להם על חשבון זה 910 לא"י.
הם תבעו הגדלת התקציב שלנו (א) לשם כיסוי התפתחה של "כופר הישוב", (ב) בשביל רכישה והגדלת החי"ש מ-3,000 ל-5,000, כמו כן להגדלת תשורה. אסרתי להם, שלפי טעם קיים התקציב שלנו של לפני הקונגרס. התקציב שנקצב בקונגרס בטל למעשה, כי יש למחוק כמעט כל ארצות אירופה בחוד ארצות סכניסות, ואנו מעיינים עתה מחדש בכל התקציב שלנו, בכללו בתקציב הארגון, אולם אנו עומדים להגדיל את היקף הפעולה של הארגון לרצול חגיוס שהכרזנו עליו.

ב-10:20 שיחה ארוכה עם יוחנן על תספק עבודתו. הוא אסרתי לי אנימוקים האישיים והציבוריים שבגללם אין לו בהחלט שום אפשרות להמשיך בפעולתו. תצתתי לו להשאר יועץ צבאי על יד ההנהלה, לכך תסכים.